

sustvo sa posla za potrebe nege lica na period do najviše četiri nedelje

- **Podrška za 24-satnu brigu**
 - Briga u privatnim domaćinstvima
 - Preduslov je pravo lica kome je potrebna nega da ima pravo na naknadu za negu najmanje 3. stepena
- **Kućna poseta po želji**
 - Besplatne i dobrovoljne kućne posete nude se širom Austrije za primaoce naknade za negu koji se neguju u svom domu
 - Procenjuje se stvarna situacija po pitanju nege i ako je potrebno obavlja se savetovanje
 - Ako želite, možete da ugovorite kućnu posetu telefonom na broj 050 808 2087 ili putem e-mail wunschhausbesuch@svqspg.at
- **Razgovor sa rođacima – rasterećenje za rođake koji obavljaju negu**
 - U cilju rasterećenja rođaka Ministarstvo za socijalna pitanja je uz podršku Stručnog udruženja austrijskih psihologa pokrenulo projekat razgovora sa rođacima.
 - Razgovor sa rođacima je besplatan i poverljiv i može se, po želji, obaviti kod kuće, na drugoj lokaciji ili telefonom.
 - Ako ste zainteresovani za ovu ponudu za savetovanje molimo vas da kontaktirate telefonom na broj 050 808 2087 ili zakažite sastanak putem e-maila na angehoerigengespraech@svqspg.at

Socijalne usluge

- **Socijalne službe**

Mobilne i ambulantne socijalne službe mogu da olakšaju negu u poznatoj porodičnoj sredini, da omoguće ljudima kojima je potrebna nega da ostanu u svom kućnom okruženju i da rasterete rođake koji obavljaju negu.

Dodatne informacije:

- **Kancelarija Vlade (Amt der Landesregierung), Okružno načelstvo (Bezirkshauptmannschaft) ili Magistrat, odn. Socijalni fond Beča (Fonds Soziales Wien)**
- **Domovi za stara lica i za negu lica**

Informacije o domovima sa stara lica i za negu lica se mogu dobiti u Službi za informisanje Ministarstva za socijalna pitanja

Kontaktadressen

Ministarstvo za socijalna pitanja: www.sozialministerium.at

austrijska strategija za pitanje demencije "Dobar život sa demencijom": www.demenzstrategie.at

Zdravstveni portali:

www.gesundheit.gv.at

www.kliniksuche.at

Informacije o nezi i brizi:

www.sozialministeriumservice.at

www.infoservice.sozialministerium.at

Mesta za savet:

Alchajmer Austrija: www.alzheimer-selbsthilfe.at/angebote/service

MAS Alzheimerhilfe: www.alzheimer-hilfe.at

Pretraga grupa za samopomoć: www.gesundheit.gv.at

IG-rođaci koji obavljaju negu: www.ig-pflege.at

Centar kompetencije – osiguranje kvaliteta u kućnoj nezi

www.svs.at (osiguranje kvaliteta – nega),

E-mail: wunschhausbesuch@svqspg.at (kućna poseta)

ili angehoerigengespraech@svqspg.at (razgovor sa rođacima),

Telefon: 050 808 2087

Zakon o zaštiti odraslih, o specijalnom punomoćju za slučaj gubitka poslovne sposobnosti i odlukama pacijenata:

www.vertretungsnetz.at

www.help.gv.at (zakon o zaštiti odraslih)

Gut leben mit
DEMENZ

Eine Strategie im Auftrag des Bundesministeriums für Soziales, Gesundheit, Pflege und Konsumentenschutz

 Bundesministerium
Soziales, Gesundheit, Pflege
und Konsumentenschutz

Živeti dobro sa demencijom

Putokaz

Aktuelne informacije sa stanjem iz 2022. godine, koje su nastale u okviru reforme nege, na raspolaganju su na www.sozialministerium.at

Servis za građane:

buergerservice@sozialministerium.at

telefon: 0800 201 611

(Pon.-pet. 8 do 16 č)

Impresum

Vlasnici i urednici medija: Ministarstvo za socijalna

pitanja, zdravstvo, zaštitu potrošača (BMSGPK)

Stubenring 1, a-1010 Wien (Beč)

+43 1 711 00-0

Mesto izdavaštva i izrade: Beč

Izvor fotografija: © istockphoto.com/wildpixel

Lejaut: BMSGPK

Stanje: jul 2021.

sozialministerium.at

Živeti dobro sa demencijom

Putokaz

Rano otkrivanje

Postoji prilično normalna zaboravljivost, kod nekih ljudi više, kod drugih manje. Ako s vremena na vreme ne pronađete svoj ključ ili se ne sećate imena poznate osobe, to nije razlog za zabrinutost.

Upozoravajući znaci početne faze demencije mogu da budu:

- **Postepen gubitak pamćenja / smetnje u pamćenju**
Sve je teže naučiti nove stvari, zapamtiti nova imena, ili se setiti razgovora i događaja, čak i ako se nisu tako davno dogodili.
- **Poteškoće sa jezikom i čitanjem, govorom i slušanjem**
Sve je teže pratiti razgovor i pronaći prave reči. Izjave se naglo završavaju u sredini rečenice i sve je teže pažljivo slušati.
- **Dezorijentisanost u vremenu i prostoru**
Sve je teže kretati se u poznatoj sredini ili raditi tako da se radnje na vreme završe. Takođe postoje problemi sa vremenskom orijentacijom (npr. u odnosu na godišnje doba, dan u nedelji ili vreme).
- **Poteškoće u obavljanju rutinskih aktivnosti**
Teško je obavljati ranije poznate aktivnosti kao što su npr. kuvanje obroka ili bankarske poslove. Postaju sve očiglednije poteškoće u kompleksnim zadacima, kao što je organizacija proslava ili izbor odgovarajuće odeće za određenu situaciju

- **Smanjuje se želja za uspostavljanjem kontakta sa drugim licima**
Lice se povlači iz društvenog života, postaje pasivno i više ne učestvuje u aktivnostima. Bezvoljnost i pasivnost se povećavaju.
- **Promene u ličnosti**
Česte i neobične promene raspoloženja se javljaju bez ikakvog vidljivog razloga za ljude sa strane. Karakterne osobine mogu postati izraženije, ali i obratno, može da dođe do neosnovanog nepoverenja, a i agresivnog ponašanja.

Rano otkrivanje poboljšava rezultate lečenja!

Dijagnoza

Navedeni simptomi mogu imati veoma različite uzroke. Mogu biti uzrokovani stresom, sindromom sagorevanja (burnout), depresijom i mentalnim stresom. Oni mogu imati fizičke uzroke kao što su hipotireoza, povišen intrakranijalni pritisak ili tumor. Isto tako je moguće da je u pitanju demencija.

Za pravu terapijsku podršku ili lečenje, važno je da se konsultujete sa lekarom!

Prva kontakt osoba je porodični lekar. Ovi pacijenti se upućuju na dalje lečenje specijalistima psihijatrije ili neurologije. Takođe može da dođe i do upućivanja na geronto-psihijatrijske centre i klinike za poremećaje pamćenja ili na ambulante za poremećaje pamćenja.

Razni testovi se vrše kako bi se utvrdilo da li su simptomi zasnovani na demenciji ili drugim izlečivim bolestima (diferencijalna dijagnoza). U te svrhe se vrši pregled neurološkog, psihijatrijskog i internog stanja pacijenta. Psihološki testovi, laboratorijske analize i snimanja se vrše za tačnu dijagnozu demencije.

- **Razgovor sa lekarom**
lični razgovor lekara u vezi ličnog zdravstvenog stanja i istorije bolesti
- **Fizički pregled**
laboratorijska ispitivanja, EKG (metoda ispitivanja srca)
- **Neuropsihološki pregledi**
neuropsihološki testovi performansi pamćenja, jezičkih veština, prostorne i vremenske orijentacije, pažnje, sposobnosti obavljanja složenih zadataka
- Snimanja
CT, MR (pregled za prikaz stanja mozga)

Sve navedene metode su potpuno bezbolne!

Za više informacija pogledajte [gesundheit.gv.at](https://www.gesundheit.gv.at)

Podrška, konsultacija i terapija nakon dijagnoze

Prva kontakt osoba je kućni lekar. Nakon početne procene uobičajeno je da se daje uput za pregled kod lekara specijaliste.

Rana dijagnoza je važna da bi se što je pre moguće započela terapija i da bi se pronašla odgovarajuća terapija. Pored lekova, razne nemedicinske mere, kao što je ciljan trening za obavljanje dnevnih aktivnosti i pamćenje, pomažu u poboljšanju kvaliteta života.

Potražite informacije o demenciji i zatražite podršku, informacije i savete na vreme. Mere terapije koje ne podrazumevaju uzimanje lekova, ali i grupe za samopomoć, su korisne dopune uz plan terapije koji vam je odredio lekar.

Kome mogu da se obratim?

Ponude po Saveznim pokrajinama su različite. Informacije o tome možete dobiti od lekara koji vas leči.

Mnoge socijalne organizacije nude savetovanje o demenciji, brigu o osobama koje imaju demenciju i terapijske grupe. Ambulante za poremećaje pamćenja u bolnicama takođe nude širok spektar usluga.

Dobijte savete da pronađete ponude koje vam odgovaraju! Organizacije za samopomoć su dobra mesta za razmenu iskustava.

Naknada za negu

- Naknada za negu je namensko davanje za dodatne troškove koji se odnose na negu
- Naknada za negu se daje ako postoji prosečna mesečna potreba za negom od preko 65 sati
- 7-stepeni model, u zavisnosti od potrebe za negom

- Kod stepenovanja naknade za negu za osobe sa demencijom može se, u zavisnosti od težine oboljenja, uzeti u obzir **dodatak za otežane potrebe nege od 25 sati** u zavisnosti od težine bolesti . **Otežavajuće okolnosti nege** su prisutne kada se defeciti u nagonu, razmišljanju, sprovođenju radnji, socijalnim funkcijama i emocionalnoj kontroli zbirno odražavaju kao težak poremećaj ponašanja.
- Ako neko lice može da si pomogne samo **uputstvima i/ili nadzorom**, to je ekvivalentno pomoći i brizi.

Podrška za kućnu negu

- **Dodaci za troškove zamenske nege kod sprečenosti glavnog lica koje obavlja negu**
 - Finansijska podrška rođacima lica kojima je potrebna nega, ako je većina nege preuzeta u trajanju od najmanje godinu dana
 - Od 3. stepena nege, u slučaju demencije od 1. stepena
- **Pflegekarengeld (plaćeno odsustvo sa posla za potrebe nege lica)**
 - Plaćeno odsustvo ili delimično odsustvo sa posla za potrebe nege lica mogu ugovoriti bliski rođaci osoba sa demencijom koji dobijaju naknadu za negu od 1. stepena.
 - Davanja u zavisnosti od prihoda se obračunavaju prema iznosu naknade za nezaposlene
 - Od 01.01.2020. godine, za zaposlene u preduzećima sa više od pet zaposlenih postoji pravo na plaćeno odsustvo ili delimično od-